
FOLKETINGET

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 25. oktober 2007

Offentligt referat fra Europaudvalgets møde 17/10-07

Til orientering vedlægges det offentlige referat for Europaudvalgets åbne møde den 17. oktober 2007.

Der udsendes to referater af Europaudvalgets møder. Det ene referat er offentligt og indeholder referat fra alle åbne punkter på Europaudvalgets møder. Det andet referat er fortroligt, idet det både indeholder referat fra de lukkede og åbne punkter på dagsordenen. Såfremt der ingen lukkede punkter er på dagsordenen er det offentlige og fortrolige referat identiske. Det fortrolige referat udsendes alene til partiernes EU-ordførere.

Det bemærkes, at det offentlige referat er et redigeret referat af Europaudvalgsmøderne og ikke en ordret gengivelse. Det bemærkes endvidere, at referatet udsendes af europaudvalgets sekretariat uden forudgående godkendelse af Europaudvalget.

Med venlig hilsen

Jakob Heltoft
EU-Sekretariatet

REFERAT

AF 3. EUROPAUDVALGSMØDE

Mødedato: Onsdag den 17. oktober 2007

Tidspunkt: 5 min. efter afslutningen af mødet i Det Udenrigspolitiske Nævn dog tidligst kl. 14.45

Sted: Vær. 2-133

Dagsorden

Den 29. oktober 2007

1. Forelæggelse af uformelt møde i Det Europæiske Råd den 18.-19. oktober 2007
Det Europæiske Råd 18-19/10-07 – bilag 1 (formandskabets hyrdebrev)
EUU alm. del (07) – bilag 14 (formandsskabets reviderede udkast til reformtraktatkomplekset)
Det Europæiske Råd 21-22/6-07 bilag 13 (teknisk gennemgang af mandatet for regeringskonferencens arbejde vedtaget af DER)
EU-note (07) E 4 (reformtraktaten)
2. Samråd med statsministeren om samrådsspørgsmål A (regeringens holdning til Tyrkiets optagelse i EU)
EUU alm. del (07) – samrådsspørgsmål A (vedlagt)
3. Modtagelse af deputation: JuniBevægelsen vedr. folkeafstemning om den nye traktat
EUU alm. del (07) – bilag 16 (henvendelse fra JuniBevægelsen af 9/10-07)

L 4. Eventuelt

Andre arrangementer for Europaudvalgets medlemmer i uge 42:

Mandag 15.-tirsdag 16/10: COSAC-møde i Lissabon

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FF =Forventet forhandlingsoplæg

FO =Forhandlingsoplæg
FL =Forventet lukket behandling
L =Lukket behandling

REFERAT

AF 3. EUROPAUDVALGSMØDE 17. OKTOBER 2007

Dato: 17. oktober 2007
Tidspunkt: 5 min. efter mødet i Det Udenrigspolitiske Nævn, dog tidligst kl. 14.45
Sted: 2-133
Til stede: Charlotte Antonsen (V) næstformand (fungerende formand), Erling Bonnesen (V), Martin Henriksen (DF), Helle Sjelle (KF), Svend Auken (S), Lone Dybkjær (RV)

Desuden deltog: Statsminister Anders Fogh Rasmussen og udenrigsminister Per Stig Møller

Punkt 1. Forelæggelse af uformelt møde i Det Europæiske Råd den 18.-9. oktober 2007

Det Europæiske Råd 18-19/10-07 – bilag 1 (formandskabets hyrdebrev)
EUU alm. del (07) – bilag 14 (formandskabets reviderede udkast til reformtraktatkomplekset)
Det Europæiske Råd 21-22/6-07 - bilag 13 (teknisk gennemgang af mandatet for regeringskonferencens arbejde vedtaget af DER)
EU-note (07) E 4 (reformtraktaten)

Statsministeren: I morgen og i overmorgen er der uformelt topmøde i Lissabon.

Topmødets absolutte hovedemne bliver spørgsmålet om den nye EU-traktat.

Formandskabets ambition er, at vi på topmødet kan nå til enighed om reformtraktaten med baggrund i det reviderede udkast, som formandskabet har fremlagt.

Jeg håber og tror, at det vil lykkes.

Enighed om en ny traktat vil betyde, at den historiske tilpasning af det europæiske samarbejde, som tog sin begyndelse med fremkomsten af nye demokratier i Øst- og Centraleuropa efter murens fald, vil være ført til ende.

Det vil betyde, at vi vil have skabt en tidssvarende ramme om samarbejdet mellem de 27 medlemslande i EU.

Reformtraktaten vil derfor skabe grundlag for, at vi i en rum tid fremover kan bruge kræfterne på at finde løsninger på konkrete politiske udfordringer og på at skabe resultater.

Den traktat, der nu tegner sig, er en traktat, der effektivt tager hånd om de udfordringer, som EU står over for. Traktaten styrker åbenheden og demokratiet i EU. Det bliver slået fast, at Ministerrådets lovgivning foregår i fuld offentlighed, Europa-Parlamentet bliver medlovgiver på mange nye, vigtige områder, og ansvarsfordelingen mellem EU og medlemslandene bliver klarere og mere forståelig for borgerne.

Reformtraktaten gør også EU mere beslutningsdygtigt, ikke mindst fordi beslutninger fremover som hovedregel bliver truffet med kvalificeret flertal. Et sådant mere effektivt EU er klart i dansk interesse.

3. Europaudvalgs møde 17/10 2007

Derudover vil traktaten styrke EU's evne til at spille en international rolle og til at gøre en reel forskel i verden. Det er der behov for, når det gælder fremme af frihed, fred, demokrati og menneskerettigheder samt ikke mindst forebyggelse af menneskeskabte klimaforandringer.

Alt i alt er der tale om en traktat, som vi fra dansk side har al mulig grund til at hilse velkommen.

Hvad angår forhandlingssituationen er der ikke sket markante ændringer, siden udenrigsministeren tog forhandlingsoplæg i fredags.

Der er enighed om, at traktatudkastet, som det foreligger, er i overensstemmelse med mandatet fra juni. Det er regeringens klare opfattelse, at vi fra dansk side skal fastholde, at den endelige traktat i videst muligt omfang skal ligge inden for mandatet fra juni.

Der er imidlertid fortsat visse politiske udeståender – uden for mandatet fra juni – der må forventes at skulle løses på topmødet. Lad mig i den forbindelse fremhæve særligt to spørgsmål: For det første Polens ønsker om en særlig mekanisme til beskyttelse af mindretal i forbindelse med afstemninger i Rådet og for det andet Italiens ønsker vedrørende fordelingen af pladser i Europa-Parlamentet.

For en god ordens skyld kan jeg føje til, at Tjekkiet i sidste øjeblik er fremkommet med et ønske om, at Rådet skal kunne pålægge Kommissionen at fremsætte forslag. Det er nu nok et ønske, som næppe vil kunne imødekommes.

Selv om der er tale om spørgsmål, der kan blive vanskelige, må vi ikke glemme, at de sidste udeståender i den store sammenhæng trods alt er af mindre betydning. Derfor vil fra dansk side støtte formandskabets bestræbelser på at finde en samlet løsning, så alle kan rejse fra Lissabon med et godt resultat.

Jeg glæder mig over den brede politiske opbakning bag Folketingets vedtagelse i torsdags om reformtraktaten og perspektiverne for det fremtidige EU-samarbejde. Det tegner godt for den fremadrettede dagsorden, der nu skal sættes, og som kræver en engageret dansk indsats.

Med vedtagelsen af det nye traktatgrundlag kan vi fokusere vores energi på det resultatorienterede EU. Derfor passer det meget fint, at det andet store tema på topmødet er, hvorledes vi fra EU's side kan udnytte globaliseringens muligheder, herunder klimadagsordenen. Det er emner, der om noget handler om at skabe konkrete resultater til gavn for EU's borgere.

Der vil blive tale om en uformel drøftelse, som ikke vil munde ud i konkrete beslutninger. Der vil i stedet blive lejlighed til at drøfte pejlemærkerne for EU's fremtidige indsats, som så senere kan omsættes til konkrete beslutninger – f.eks. på forårstopmødet næste år.

Regeringen støtter en grundlæggende positiv og offensiv tilgang til globaliseringen. Vi ser sådan på det, at åbne markeder og fri bevægelighed for kapital har været – og fortsat vil være – en afgørende motor for skabelse af jobs og vækst i Danmark. Det er derfor vigtigt at fastholde, at EU fortsat skal tage føringen, når det gælder om at skabe et åbent, globalt handelssystem. Det er en holdning, vi

3. Europaudvalgsmøde 17/10 2007

delers med ligesindede lande som f.eks. Sverige, Holland og Storbritannien, og det er et synspunkt, jeg vil slå et slag for på mødet.

Den seneste tids tumult på de finansielle markeder bør vi følge tæt. Men samtidig skal vi også holde hovedet koldt. På linje med en lang række andre lande ser regeringen ikke et umiddelbart behov for at indføre ny regulering af de finansielle markeder – men vi støtter nærmere analyser af problemstillingen.

I forhold til klimadagsordenen vil jeg på det stærkeste opfordre til, at EU fortsat tager føringen i arbejdet for en ny, global klimaaf tale for tiden efter 2012. Fra EU's side skal vi arbejde for, at man på FN-klimakonferencen på Bali til december bliver enige om en forhandlingsramme, der omfatter alle lande, herunder store udledere som USA, Kina og Indien. Der er brug for en detaljeret køreplan for de videre forhandlinger frem mod klimakonferencen i København i 2009.

Endelig er det muligt, at der på fransk foranledning på mødet vil være en kort drøftelse om planerne for nedsættelse af en såkaldt vismandsgruppe, der skal reflektere over visioner og muligheder for det konkrete samarbejde i det fremtidige EU.

En sådan gruppe vil kunne beskæftige sig med en bred vifte af emner vedrørende Europas placering i en globaliseret verden og de politiske udfordringer og muligheder, som fremtiden bringer. Men vi venter også, at det vil blive slået utvetydigt fast, at en sådan gruppe ikke skal beskæftige sig med traktatmæssige og institutionelle emner.

Lad mig for en god ordens skyld understrege, at det ikke er forventningen, at der skal træffes endelig beslutning om nedsættelse af en sådan gruppe før på mødet i Det Europæiske Råd til december.

Samlet tegner der sig et topmøde med drøftelsen af den nye traktat som det alt dominerende hovedemne, men på vort møde vil vi også – i en uformel ramme – berøre nogle af de temaer, der kommer i spil i de kommende måneders praktiske politiske arbejde på europæisk plan.

Udenrigsministeren vil nu redegøre for de udenrigspolitiske emner, som ventes drøftet under topmødet.

Udenrigsministeren: Jeg skal redegøre for de udenrigspolitiske emner, som blive drøftet på udenrigsministrenes middag under topmødet. Fredsprocessen i Mellemøsten vil fortsat blive drøftet, vi vil drøfte Libanon, vi vil drøfte Burma, selv om vi forleden fik vedtaget stramninger i sanktionerne. Vi vil drøfte Det Vestlige Balkan, herunder Sarajevo. Vi vil formentlig også drøfte Tyrkiet/PKK.

Martin Henriksen ville gerne høre, om statsministeren – i betragtning af at han ikke mente, at reformtraktaten indebar suverænitetsafgivelse – var kommet nærmere en afklaring af, om der skal være en folkeafstemning.

Han spurgte, om Danmark har meddelt de øvrige EU-lande, at der eventuelt kan komme en dansk folkeafstemning.

Endelig ville han gerne høre, om regeringen har en holdning til de polske og italienske forslag.

Svend Auken indledte med at sige, at Socialdemokraterne synes, der er kommet et fantastisk godt resultat ud af forhandlingerne om reformtraktaten. Socialdemokraterne var glade for forfatningstraktaten, men det er klart, at der var nogle forfatningsmæssige elementer i den, som det var vanskeligt at acceptere fra et dansk synspunkt. Nu er en række af de tilløb, der var til egentligt forfatningsmæssige bestemmelser, imidlertid gledet ud, mens alt det operative er bibeholdt. Derfor syntes Svend Auken faktisk, den nu foreliggende traktat var bedre.

Svend Auken håbede ligesom statsministeren, at den polske valgkamp ikke kom til at spille en for stor og negativ rolle i forhold til resultatet. Vi skal udvise smidighed, men vi synes faktisk, der er fundet en god balance.

Spørgsmålet om folkeafstemning drejer sig selvfølgelig om, at bestemmelserne i grundlovens § 20 skal overholdes; det siger sig selv. Men derudover er der behov for en samlet politisk afvejning. I den forbindelse pegede Svend Auken på, at når vi i sin tid besluttede os for, at forfatningstraktaten skulle til folkeafstemning, var det ikke så meget på grund af de ni punkter, hvor vi afgav suverænitet – idet de formentlig sagtens kunne have været sorteret væk allerede dengang, hvis vi havde ønsket det – men fordi man ikke kunne forestille sig, at der blev lavet en egentlig forfatning for Europa, uden at vi stemte om det. Nu står vi med en traktat, der indeholder en masse gode bestemmelser fra forfatningstraktaten, som gør, at mange i den danske befolkning – måske endda et flertal – ønsker, at vi skal have en folkeafstemning, men samtidig er der en række væsentlige ændringer, som trækker den anden vej. Derfor spurgte Svend Auken, om statsministeren ikke er enig i, at befolkningen skal have et så solidt grundlag som muligt, for at partierne og regeringen kan foretage en samlet vurdering, når der foreligger en endelig tekst. Han tilføjede, at det forudsætter selvfølgelig, at statsministeren er succesrig på det kommende møde. Svend Auken mente, at det spørgsmål, man i realiteten skal stille sig, er: Ville vi have krævet folkeafstemning med den tekst, der nu ligger, hvis ikke der havde været forhistorien med forfatningstraktaten? Her må vi se på den nye måde at lave formandskaber på, nyindretningen af Kommissionen, mere effektive beslutningsprocesser, mere åbenhed osv. Ville alle disse ændringer i sig selv have udløst en folkeafstemning? Svend Auken tilføjede, at det eneste, befolkningen tilsyneladende er interesseret i, er, om der skal være folkeafstemning, idet han ikke havde hørt nogen lødige indlæg mod indholdet af reformtraktaten. Socialdemokraterne vil meget gerne bidrage til, at problemerne kan blive afklaret på en måde, som er tilfredsstillende, hvor man hører de forskellige meninger. I den forbindelse henviste Svend Auken til, at forfatningsrådet i Holland er kommet med en udtalelse, som på mange måder er spændende og inspirerende læsning. Vi skal lytte til, hvad man siger i andre lande, men vi skal også lytte til, hvad den danske befolkning siger, og hvad eksperterne og organisationerne i Danmark siger.

Lone Dybkjær syntes, man havde nået et godt resultat, og håbede, at der ikke kom for mange snublesten til allersidst. Hun håbede, man ville tackle dem med den smidighed, der indimellem også er i EU-systemet.

Når man alligevel tager spørgsmålet om repræsentationen i Europa-Parlamentet op, pegede hun på, at der er lidt farligt, at udvidelsen er bundet meget hårdt op på antallet af pladser i Europa-Parlamentet. Det må man fra dansk side godt have inde i overvejelserne, hvis det spørgsmål på et tidspunkt dukker op.

Ligesom Martin Henriksen ville hun gerne høre, hvad statsministeren mener om kravene fra Polen og Italien.

I lyset af Svend Aukens bemærkninger sagde Lone Dybkjær, at Det Radikale Venstres er tilhænger af en folkeafstemning, hvis grundloven kræver det, og ellers ikke. Da hun var helt med på, at Folketinget var valgt i lyset af, at der ville komme en folkeafstemning, mente Det Radikale Venstre, at man bør vente med at ratificere, til der er afholdt et folketingsvalg.

Lone Dybkjær delte ikke Svend Aukens opfattelse af, at der må være tale om en samlet politisk vurdering. Det Radikale Venstre ville ikke have haft en folkeafstemning om forfatningstraktaten, hvis der ikke havde været de 9 punkter.

Statsministeren havde fuld respekt for, at et væsentligt tema i den danske debat var, om der skulle være en folkeafstemning, men for en ordens skyld gjorde han opmærksom på, at det ikke var det, man skulle drøfte på topmødet. Der handler det om reformtraktaten og dens indhold. I traktaten er der væsentligt emner, som vi fra dansk side har lagt utrolig megen vægt på at få ind: mere åbenhed og demokrati i EU's beslutningsprocesser, en meget klare beskrivelse af arbejdsdelingen mellem EU og medlemsstaterne, overgang til flertalsbeslutninger på en række områder osv. Det drukner tit i debatten om, hvorvidt vi skal have folkeafstemning eller ej. Det handler om det indholdsmæssige, som vi gennem mange år har kæmpet for fra dansk side. Nu får vi det så.

Statsministeren gav Svend Auken fuldstændig ret i, at på markante punkter er den reformtraktat, der ligger, anderledes end den forfatningstraktaten, der forelå udkast til. Men der er også en række punkter, hvor det er det samme, hvilket vi faktisk er glade for. Traktaten er en traditionel ændringstraktat og ikke som forfatningstraktaten, der ophæver alle tidligere traktater og vedtager et helt nyt retsgrundlag, så hele fundamentet er anderledes. Det siger sig selv, at ordet forfatning er væk. Reformtraktaten taler heller ikke om europæiske love, men holder fast i det kendte system med forordninger og direktiver. Alt det om unionens symboler, som fyldte en frygtelig masse i debatten før, er væk. I den forbindelse huskede statsministeren, at han time efter time i Folketingets spørgetid måtte besvare spørgsmål om unionens symboler, flag, Europadag og hymne. Grundrettighedscharteret er ikke en integreret del af den nye reformtraktat. Den indeholder ikke en bestemmelse om EU-rettens forrang. Med andre ord: En række af de ting, som blev kritiseret i debatten om forfatningstraktaten, er nu ude. Så det er helt klart, at det er en anden traktat.

Og dér, hvor bestemmelserne er identiske, er det lykkedes at bevare en række ting, som vi har kæmpet for gennem mange år.

Med hensyn til Martin Henriksens og Lone Dybkjærs spørgsmål om de polske og italienske forslag sagde statsministeren, at vores udgangspunkt er meget klart, nemlig at vi synes det, der ligger, er godt, og vi vil støtte formandskabet i at finde de løsninger, der skal til for at få en afgørelse. Han tilføjede, at han anså det for muligt at finde en løsning på det polske ønske, som mest består i at få en sikkerhed for, at den mindretalsbeskyttelse, som Polen fik på topmødet i juni, bliver en realitet. For så vidt angår de italienske ønsker om fordelingen af pladserne i Europa-Parlamentet støtter vi Parlamentets forslag og beslutning.

Derefter gik statsministeren over til at besvare de spørgsmål, der var stillet om, hvorvidt vi skulle have en folkeafstemning. Han svarede nej til Martin Henriksens spørgsmål om, hvorvidt regeringen var kommet tættere på en afgørelse. Spørgsmålet om den danske ratifikationsproces tager vi stilling til, når vi kender den endelige tekst. Selvfølgelig vil vi kende de politiske tekster, når topmødet er overstået, men derefter går EU-juristerne i gang med at færdiggøre den juridiske tekst, som formodentlig ligger færdig i december. Parallelt med det går vore egne jurister i gang med at udarbejde en § 20 redegørelse. En sådan redegørelse regner vi også med kommer i december. Der er lagt op til, at EU-landene underskriver teksten i december, men det er ikke det samme som, at traktaten træder i kraft. Det er en underskrift på, at nu er vi enige om, at det er denne tekst, som går til ratifikation i medlemslandene. Først når disse 27 underskrifter foreligger, ved vi helt præcist, hvad det er for en konsolideret tekst, vi skal forholde os til.

Til Martin Henriksen sagde statsministeren, at det ligger i sagens natur, at når man sætter sin underskrift på sådan et traktatforslag, så skal det til ratifikation. Man underskriver altid under forbehold af den hjemlige ratifikationsprocedure, der finder sted i henhold til hvert lands forfatning. Det behøver vi ikke gøre opmærksom på. Det ligger i sagens natur.

I anledning af Svend Auken ledende spørgsmål, om statsministeren ikke er enig i, at vi må afvente de endelige tekster og kigge på dem, svarede statsministeren, at det syntes han var fornuftigt.

Lone Dybkjær hæftede sig ved, at statsministeren havde sagt, at de danske jurister ville gå i gang med § 20 redegørelsen parallelt med, at jurist-lingvisterne i EU finpudsede teksten i de forskellige sprogversioner, så der til december kunne foreligge et samlet materiale. Hun ville gerne have præciseret, om der også vil foreligge en § 20 redegørelse, før statsministeren skriver under.

Lone Dybkjær mente, man godt i mellemtiden kunne gå i gang med arbejdet og få afdækket en række spørgsmål, når der nu var et flertal i Folketinget, som gerne ville have en hurtig ratifikation og ikke som Det Radikale Venstre mente, det kunne vente til efter et folketingsvalg. Hun argumenterede for, at det er vigtigt at få belyst, hvad traktaten betyder for os. Hun havde en idé om,

at det kunne være nyttigt, at man i de enkelte Folketingsudvalg fik en forestilling om, hvad traktaten kan bruges til, sådan at andre folketingsmedlemmer end dem, der sidder i Europaudvalget, kan gå i gang med at diskutere det politiske indhold af traktaten. Hun gik ud fra, at man kunne arbejde med det på sædvanlig vis.

Svend Auken takkede for svaret. Han delte fuldstændigt det synspunkt, at det nu handler om at få teksten på plads – og at få en god tekst på plads. Det forhold, at det drejer sig om en god tekst, bør ikke føre til, at vi overhovedet ikke diskuterer indholdet i Danmark. I den forbindelse sagde Svend Auken, at det er, som om vi kun vil spise suppe, der er hår i. Efter den krise, der kom ovenpå det hollandske og franske nej, mente han, der nu er kommet en mere optimistisk og positiv stemning.

I anledning af at statsministeren havde nævnt, at vi får flere flertalsafgørelser, gjorde Svend Auken opmærksom på, at Socialdemokraterne godt kunne have ønsket sig, at der også var kommet en lidt større beslutningsevne på det udenrigspolitiske område, for mange gange bliver det lidt for svagt, når 27 lande skal blive enige. Men sådan blev det ikke, idet tilløbet til overnationale afgørelser vedrørende det udenrigspolitiske blev pillet ud på engelsk foranledning.

Svend Auken syntes personligt, det sprogligt var en svær tekst, fordi der er tale om en ændringstraktat, men han mente, den indholdsmæssigt er forholdsvis klar, og vi kan i høj grad bygge på den information, vi allerede har angående forfatningstraktaten. I forlængelse af det, Lone Dybkjær sagde, mente Svend Auken, man burde lave en folkeligt tilgængelig, letlæst udgave af reformtraktaten.

Svend Auken syntes, det var meget opløftende, at statsministeren sagde, han mente, vi sagtens kunne løse det polske problem. På det seneste havde han imidlertid hørt regeringspartiet i Polen stramme retorikken ganske voldsomt under valgkampen.

Han forstod, at man var enige om, at der måtte foretages en samlet politisk vurdering, så snart vi har de endelige tekster. I den forbindelse kunne han tænke sig, at man – i lighed med hvad der er sket i Holland og andre steder – fik folk udefra til at give politikerne et input om, hvorvidt der i realiteten var tale om den samme traktat, eller om der, som statsministeren sagde, var tale om en væsentligt ændret traktat. Det mente han ville være meget nyttigt.

Svend Auken så gerne en hurtig ratifikation. Han mente, ratifikationen kunne ske i løbet af nogle måneder. Der er ingen grund til at trække det ud i lang tid.

Statsministeren svarede Lone Dybkjær, at han ikke i dag turde sætte en dato på, hvornår en dansk § 20 undersøgelse kunne foreligge, men baseret på erfaringerne fra tidligere traktater er forventningen, at den kan foreligge i tilslutning til, at man skal underskrive den endelige traktattekst. Det var derfor, han havde sagt, at den kunne foreligge omkring december. Statsministeren tilføjede, at det var væsentligt for ham at understrege, at vi går i gang med arbejdet med det samme; det bliver ikke på nogen måde forsinket. De danske

3. Europaudvalgsmøde 17/10 2007

jurister behøver også den konsoliderede traktattekst, før de kan færdiggøre § 20 redegørelsen.

Statsministeren sagde til Svend Auken, at det ikke var fordi han ville give udtryk for overdreven optimisme, men hvis det var sådan, som han opfattede det, at det polske ønske i realiteten drejer sig om at få sikkerhed for, at den mindretalsbeskyttelse, som Polen fik forhandlet på plads på topmødet i juni, også bliver reel, så opfatter vi det som noget, der ligger inden for rammerne af mandatet. Han tilføjede, at det naturligvis er under den forudsætning, at der ikke dukker nye polske ønsker op.

**Punkt 2. Samråd med statsministeren om samrådsspørgsmål A
(regeringens holdning til Tyrkiets optagelse i EU)**

EUU alm. del (07) – samrådsspørgsmål A (vedlagt)

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

”I et kommende samråd bedes ministeren oplyse, om regeringens holdning til Tyrkiets optagelse i EU har ændret sig efter regeringsomdannelsen, og i den forbindelse ønskes statsministerens vurdering af socialministerens krav om folkeafstemning i Danmark inden et eventuelt tyrkisk EU-medlemskab.

Ministeren bedes endvidere besvare, om ministeren finder det acceptabelt, at enkelte regeringsmedlemmer forfølger deres ugen udenrigspolitiske linje, så der skabes tvivl om regeringens officielle politik.

Samrådet bedes besvaret i forbindelse med statsministerens forelæggelse af det uformelle topmøde i Det Europæiske Råd.

Samrådsspørgsmålet har tidligere været stillet i folketingsåret 2006-07, jf. EEU alm. del – samrådsspørgsmål Y.”

Svend Auken begrundede samrådsspørgsmålet, som skyldtes, at en nyudnævnt minister, socialministeren, ret bastant havde undsagt den linje, regeringen havde ført i forhold til Tyrkiet – en linje, som i øvrigt var i overensstemmelse med, hvad den tidligere regering havde sagt. Svend Auken tilføjede, at han respekterede, at Karen Jespersen havde den opfattelse – som hun også havde, da hun var medlem af Socialdemokratiet – men det overraskende er, at hun kan sidde i en regering, som har en helt anden holdning.

Statsministeren: På baggrund af Svend Aukens omsorg for mine dispositioner i forbindelse med min udnævnelse af en minister vil jeg slå fast, at jeg hele tiden har været fuldstændig bekendt med socialministerens synspunkt, som jeg ikke har fundet uforeneligt med at varetage sociale spørgsmål her i landet.

Regeringens holdning er uændret og har bred opbakning i Folketinget. Tyrkiets eventuelle optagelse i EU har været drøftet her i Europaudvalget og i Folketingsalen. Folketinget vedtog – med stort flertal – den 2. maj 2006 beslutningen om EU's optagelsesforhandlinger med Tyrkiet . Den er stadig fyldestgørende for Danmark. Den slår fast:

- at forhandlingerne med Tyrkiet om medlemskab af Den Europæiske Union er indledt,
- at grundlaget for forhandlingerne er københavnskriterierne og en opstrammet og forsvarlig forhandlingsramme, som fastlagt af Rådet for Den Europæiske Union den 3. oktober 2005 – det hedder ”en opstrammet og

forsvarlig forhandlingsramme”, men der er i virkeligheden tale om en præcisering af en række krav til forhandlingerne – og

- at målsætningen er tyrkisk medlemskab af EU, men at forhandlingerne er en åben proces, hvis resultat ikke er givet på forhånd, og hvor der også skal tages hensyn til EU's evne til at optage nye medlemmer – det er det, der i EU-sproget hedder absorptionskapacitet.

Det var det, der indgik i Folketingets vedtagelse. Det har et bredt flertal i Folketinget besluttet. Det er på det grundlag, regeringens forhandlinger er foregået.

Afslutningsvis i vedtagelsen af 2. maj opfordrede Folketinget regeringen til at føre en stram og forsvarlig forhandlingsproces med Tyrkiet. Regeringen var fuldstændig enig og har ført en stram politik på dette punkt.

Der er også stillet det spørgsmål, om der skal afholdes folkeafstemning om tyrkisk EU-medlemskab. Som nævnt er der tale om en åben proces, hvis resultat ikke er givet på forhånd. Jeg tror, vi kan slå fast med ret stor sikkerhed, at under alle omstændigheder vil et eventuelt tyrkisk medlemskab først blive aktuelt om mange år. Ser vi historisk på det, har vi ingen tradition i Danmark for at afholde folkeafstemninger om kandidatlandes optagelse i EU. Men det vil til syvende og sidst være op til det Folketing, som sidder til den tid, at træffe beslutning om dansk ratifikation af en eventuel tiltrædelsestraktat, herunder om der skal afholdes en folkeafstemning om spørgsmålet.

Svend Auken takkede for svaret. Han erklærede sig fuldstændig enig i alt det, statsministeren sagde om forhandlingerne med Tyrkiet og om folkeafstemninger. Han mente, ingen havde en facitliste, idet der er tale om en dynamisk udvikling, hvor vi ud fra de såkaldte Københavnerkriterier til sin tid må vurdere, om Tyrkiet opfylder betingelserne, og om EU kan optage et meget stort land som Tyrkiet. Problemet er, at socialministeren ikke deler den opfattelse, jævnfør hendes offentlige udtalelser. Hun er modstander af tyrkisk medlemskab og siger på forhånd nej, og hun ønsker en folkeafstemning om medlemskabet. Svend Auken pegede på, at hidtil havde det været sådan, at vel kunne man have forskellige holdninger, inden man kom ind i en regering, men når man var kommet ind i den, bakkede man regeringen op. Det undrede ham, at statsministeren ikke havde sikret sig, at socialministeren ikke ville fremsætte sine meninger om Tyrkiet offentligt, efter at hun var blevet minister. Han ville sætte pris på, om statsministeren ville slå fast, at der er én og kun én holdning fra regeringens side.

Martin Henriksen ville høre, om Karen Jespersen var blevet sat på plads, efter at hun var kommet med sine udtalelser.

Statsministeren mente, der var tale om en lille sag. Han følte sig ikke foruroeligt og havde nu benyttet lejligheden til at slå fast, at regeringens linje er uændret, og at den i øvrigt hviler på en vedtagelse i Folketinget, som et bredt flertal står bag.

Statsministeren tilføjede, at han faktisk var noget skuffet over de manglende

fremskridt i Tyrkiet i relation til at opfylde de krav, der skal opfyldes, bl.a. vedrørende menneskerettigheder og ytringsfrihed.

Svend Auken pegede på, at Tyrkiets optagelse er et meget ømt emne, og at processen spiller en kolossal stor rolle. Men han tog statsministerens svar som et udtryk for, at der ikke er nogen slinger i valsen, og håbede, at det forhold, at socialministeren ikke har udtalt sig, efter at hun blev sat på plads af udenrigsministeren, er ensbetydende med, at statsministeren igen har greb om regeringen.

Han var meget interesseret i det, statsministeren sagde om manglende fremskridt i forhandlingerne, og nævnte, at den nuværende tyrkiske regering har nægtet at fjerne reglen om, at man ikke må kritisere Tyrkiet, og at den vil fjerne ligestillingsparagraffen fra forfatningen.

Martin Henriksen betegnede det som bemærkelsesværdigt, at uanset hvad man diskuterede vedrørende EU, syntes Socialdemokraterne, at det, regeringen stod for, var alle tiders. Han gentog sit spørgsmål om, hvorvidt Karen Jespersen var sat på plads.

Statsministeren havde blot svaret på et spørgsmål om regeringens linje, som var uændret. Han havde overhovedet ikke følt noget behov for at sætte Karen Jespersen på plads. Alle ministre bakker op om det, som er regeringens kollektive linje. Han præciserede, at regeringens linje er, at det er en meget åben forhandling med Tyrkiet, og der er ikke givet Tyrkiet nogen garanti for, at det ender med et medlemskab. Der foregår nogle forhandlinger, og så må vi se, hvad der kommer ud af dem.

Svend Auken sagde til Martin Henriksen, at der ikke er noget overraskende i, at regeringen og Socialdemokraterne er enig i EU-politikken. Samrådet er indkaldt, fordi Dansk Folkepartis holdning til Tyrkiet pludselig er blevet repræsenteret i regeringen.

Martin Henriksen spurgte, om statsministerens svar betyder, at Karen Jespersen har skiftet holdning.

Statsministeren svarede, at ligesom han hele tiden havde kendt Karen Jespersens holdning, troede han også, at Karen Jespersen både før og efter sin udnævnelse til socialminister var klar over, hvad der var regeringens linje, som altså er identisk med, hvad et bredt flertal i Folketinget har vedtaget den 2. maj 2006.

Punkt 3. Modtagelse af deputation: JuniBevægelsen vedr. folkeafstemning om den nye traktat

EUU alm. del (07) – bilag 16 (henvendelse fra JuniBevægelsen af 9/10-07)

Deputationen bestod af Keld Albrechtsen og Hanne Dahl.

Keld Albrechtsen sagde, at JuniBevægelsen havde henvendt sig til Europa-udvalget, fordi den mente, at regeringens orientering af Folketinget havde været mangelfuld. JuniBevægelsen ville understrege nødvendigheden af, at der bliver en folkeafstemning om reformtraktaten. Keld Albrechtsen mente, at den retlige undtagelse er ændret så væsentligt, at det alene kræver en folkeafstemning. Den nuværende undtagelse bygger på, at Danmark helt og fuldt deltager på det mellemstatslige område i det retlige samarbejde og har mulighed for at få parallelaftaler, men hvis reformtraktaten vedtages, bliver vi ganske enkelt smidt helt ud af det retlige samarbejde. Desuden mener JuniBevægelsen, at statsministerens bedømmelse af indholdet af reformtraktaten er forkert, idet der ingen praktisk juridisk forskel er mellem denne og forfatnings-traktaten. Den del af befolkningen, som mener, det er "en om'er", bør have mulighed for at give udtryk for dette ved en folkeafstemning.

Hanne Dahl opsummerede, at JuniBevægelsen mener, der er tre grunde til at tage en folkeafstemning:

1. Ændringen af det retlige forbehold.
2. Politisk kan man ikke vedtage en traktat, der skaber mere integration i Europa og beskærer veto retten på vitale områder uden en folkeafstemning.
3. Moralsk er befolkningen blevet lovet en folkeafstemning om forfatningstraktaten, og mange eksperter, bl.a. Lykke Friis, mener, der er meget lille forskel.

Svend Auken bad JuniBevægelsen formulere sine betænkeligheder, så de kunne indgå i det grundlag, partierne havde, når de skulle tage stilling til, om der skulle være en folkeafstemning. Han ville advare mod det argument, Keld Albrechtsen fremførte om ændringen af det retlige forbehold, og sammenlignede det med en mand, der ville skilles fra sin kone, og som bagefter blev tosset over, at hun ville gifte sig igen.

Keld Albrechtsen lovede Svend Auken at fremsende JuniBevægelsens argumenter. Han gik videre med Svend Aukens billede og sagde, at situationen svarede til, at konen løb med hele formuen, så der var ikke tale om en ordentlig skilsmisse.

Lone Dybkjær bad JuniBevægelsen tage stilling til Det Radikale Venstres idé om at vente med ratifikationen til efter et folketingsvalg. Med hensyn til det retlige forbehold gjorde hun opmærksom på, at realiteten er, at vi ikke kan få

3. Europaudvalgsmøde 17/10 2007

flere parallelaftaler, idet de andre lande synes, det er for besværligt.

Hanne Dahl troede først, man ville få en drøftelse af det indholdsmæssige i traktaten, når der var udskrevet en folkeafstemning. Først da ville man holde op med at diskutere, hvorvidt der skulle være en folkeafstemning.